

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnistvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniskih ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 103.

Ljubljani, v petek 6. maja 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 4. maja.

Zatožba justičnega ministra.

Drugi govornik je bil včeraj poslanec Plener, ki je v začetku svojega govora omenjal, da je predlog Tilšerjev prvi slučaj, v katerem se na pomoč kliče zakon gledé odgovornosti ministrov. Iz zgodovine vseh dežel in držav je znano, da so se zatožbe proti ministrom godile v najizvanrednejših slučajih, in da take zatožbe ne smejo biti lahkomisljeno agitatorično orodje, ampak resno sredstvo, ki velja v najzadnejšem slučaju. Od l. 1867 sèm je bilo mnogo hudih političnih bojov, v katerih so se vzbujale strasti in žalili čuti posameznih narodov, ali nobeni stranki ni prišlo na misel, posluževati se tega sredstva. Mladočeška gospoda je prva segla po tem orodju; ali kdor je poslušal govor poslanca Tilšerja, v njem gotovo ni našel čuta, ki bi opravičeval ta korak; v njem pogrešamo čut storjene krivice, pogrešamo pravno vtemeljevanje storjene krivice, pogrešamo dokaza o nepostavnosti dotične odredbe.

Govornik potem dokazuje postavnost ministerske odredbe, kateri Mladočehi openašajo, da minister ni prej vprašal deželnega zbora za njegovo mnenje. Ali dotična postava določba ima le ta pomen, da mora minister sicer deželni zbor vprašati, da ga pa njegova izjava nikakor ne veže. Enake določbe se nahajajo tudi še v mnogih drugih slučajih, vendar pa mnenje deželnega zbora nima nikdar tega pomena, da bi se ga vlada morala držati in ne mogla kaj drugega ukreniti. Ko se je l. 1868 v državnem zboru obravnavalo, da se smejo meje političnih okrajev določevati le s privolitvijo dotičnih deželnih zborov, bil je ta predlog odklonjen z veliko večino glasov. Drug slučaj. V češkem dež. zboru se je prigodilo, da je občina Avjeza prosila za ločitev iz okraja netoliškega in za spojitve z okrajem vodnjanskim. Deželni zbor je l. 1867 o tej zadevi sklenil, da izločitev ni ne primerna, ne zaželena.

Ali vlada je vse eno upravnim potom izločila omenjena občino in deželni zbor češki, ki je bil tedaj naroden, ni niti besedice črhnil zaradi izločitve, ali vladi odrekal pravice tako delati.

Gledé Teplic je vlada zahtevala mnenje deželnega zbora, ali iz političnih ozirrov je deželni zbor sklenil, da svojega mnenja ne izreče. Ta sklep so storili Staročehi in veliki posestniki, še predno je bil izročen dotični predlog. Iz političnih razlogov se je tudi zabranilo, da poročilo odsekovo v deželnem zboru ni prišlo na dnevni red in tako se je zgodilo, da se merodajne stranke o zahtevanem mnenju niso izrekle. Ako pa deželni zbor ne izreče svojega mnenja, iz tega pač ne sledi, da bi vlada ne mogla izvrševati svoje pravice, vlada je torej postavno ravnala in zato zatožba ni opravičena. Če bi obveljalo načelo Mladočehov, bile bi vladi po zakonu iz l. 1868 povsem zvezane roke; zato on in njegovi tovariši že v prvem začetku nasprotujejo Tilšerjevemu predlogu in predlagajo, da naj zbornica o njem prestopi na dnevni red. Ob enem predlaga glasovanje po imenih.

Dr. Pacak, ki je za Plenerjem prišel na vrsto, poudarja, da Tilšerjev predlog nima agitacijskega pomena, ampak se obrača le proti njemu, ki je hudo žalil pravice naroda češkega. Plener menda ne pozná čeških postav; njegovi sedanji nazori so nasprotni nazorom, ki jih je leta 1884 zagovarjal dr. Herbst. Justični minister naj ne uganja nobene politike, če jo pa hoče uganjati, naj ne bo justični, ampak notranji minister.

Po nazorih poslanca Plenerja ustava ne velja nič, upravni pot pa vse. Če se tako malo čisla parlamentarizem, če liberalna stranka prigovarja vladi, da naj se za mnenje deželnega zbora nikar ne meni, potem je čas, izstopiti iz državnega in deželnega zbora, ker potem ne veljamo nič več, vlada pa je vsegamočena. (Živahno odobravanje med Mladočehi.)

Gosp. Plener se je skliceval na avjezdski slučaj; ta se je res dogodil; ali v dotičnem zapisniku stoji, da se kaj takega v drugič ne sme zgoditi.

Taaffejevo ministerstvo se je nekaj imenovalo spravno ministerstvo, ali to je bila laž; po Schönbornovi odredbi zasluži ime „tako čem-ministerstva“, ker izdaja odredbe proti volji naroda; s tem v obraz bije narodom, kar ne sme ostati brez kazni in se bode gotovo maščevalo, ker se to godi samo zaradi tega, da so vlada prikupuje jedni politični stranki in pridobi njene glasove za vravno valute. To ni konstitucionalno, to je absolutistično.

V tem ministerstvu sta zlasti dva moža, ki napravljata elektriko in porabita vsako priliko, da med Čehi napravljata zdražbo in nezadovoljnost, namreč ministra Schönborn in Gautsch.

Govornik omenja brošure, katero je nekaj pisal minister Schönborn in v kateri je rekel, da se konečno izjalovi vsaka politika, ki hoče dajati Nemcem nekako nadvlado, in da se na Češkem in v Avstriji ne more obdržati vlada, ki zapusti program enakopravnosti in enakovrednosti narodov. Če za ministra Schönborna tudi glasujejo vsi, ki so nekaj ministre imenovali „pogubovalce države“, ki so imenovali vlado najhujšo, katero je Avstrija kdaj imela, in ki so ji očitali, da je državo spravila na rob njenega propada; češki narod je obsodil svojega sina Friderika Schönborna, federalistični minister Schönborn je mrtev, centralističnemu ministru Schönbornu naj se pa v bodočnosti tisočero povrne, kar je zagrešil nad narodom češkim! (Dobro! med Mladočehi.)

Govornik potem pretresa zakon iz leta 1868 in dokazuje, da bi bili morali vprašati deželni zbor za njegovo mnenje, in da je to mnenje merodajno, in če Nemci, če Schmeykal, to drugače razlagajo, sami sebe motijo.

Konečno vpraša, če je politično-pametno ob času, ko socialno vprašanje trka na duri, tako silno razburjati češki narod, ali češki narod, — sklepa govornik, — se od vas ne bo dal potlačiti. Bil je pred Vami tu in bo ostal tudi za Vami. (Burno odobravanje med Mladočehi.)

Nadaljevanje Vam pošljem jutri, za danes le še omenjam, da je bila danes reč ob polušestih

LISTEK.

Sebastopolj.

(Spisal Lev Tolstoj, prevel J. P.)

XVIII.

„No, kako vam ugaja pri nas?“ vprašal je Kraut Vladimira. . . . „Oprostite, kako je vam ime in kako se pišete? Pri nas topničarjih je taka navada, da po tem takoj povprašujemo. Ste že kupili konja-jahača?“

„Ne,“ odgovoril je Vladimir. . . . „Sam ne vém, kako bi —. Rekel sem stotniku, da nimam denarjev, dokler ne dobim potnine. Do tedaj hočem prositi za konja baterijskega poveljnika, ali bojim se, da mi ga odreče.“

„Apolon Sergejič, kaj?“ izpregovoril je z glasom, ki je izražal velik dvom, in pogledal stotnika. „Škoda, — —“

„Kaj? Mislite, da odreče?“ rekel je stotnik. „Tu konja prav za prav tudi res treba ni, ali poskusi se pa vendar lahko. Vprašati ga hočem še danes.“

„Kako? Ali ga ne poznate?“ vmešal se je

Djadenko. „Kaj drugega že odreče, ali konja gotovo ne; stavim, če hočete.“

„No, vsaj je že znano, da vi zmiraj ugovarjate.“

„Zaradi tega ugovarjam, ker vém. On je za drugo skop, ali konja pa dá, pri tem on ne varčuje.“

„Kako da ne štedi, ko je tukaj oves treba mu plačevati po 8 rubljev!“ odgovoril je Kraut; „gledati torej mora, da nima preveč kónj.“

„Poprosite za Skvorca, Vladimir Semenič,“ rekel je Vlang, ko se je povrnil s Krautovo pipo.

„S katerega ste vi bili pali v jarek, kaj ne, Vlanga?“ opomnil je podstotnik.

„Ne; kaj govorite? Po osem rubljev je oves,“ prepiral se je dalje Djadenko, „ko ga že plačuje po deset in pol rublja, ali to pri njem sevéda že ne pride v poštev.“

„Kaj pa, ko bi njemu ničesa ne ostalo! Ko bode te vi baterijski poveljnik, še konj v mesto ne bode te pustili.“

„Ko bodem jaz baterijski poveljnik, bodo konji dobivali po štiri merice. Dobičkov ne bodem delal, ne bojte se!“

„Če bodemo živeli, bodemo videli,“ rekel je podstotnik; „vi bode te ravno tako delali, kakor de-

lajo drugi, ko bode te baterijski poveljnik. In vi tudi,“ pristavil je ter pogledal Vladimira.

„Zakaj pa mislite, Friderik Krestjanič, da se bode te skušala okoristiti?“ vmešal se je Črnovicki; „morda pa imata premoženje, in zatorej se jima ne bode treba okoriščevati?“

„Ne, gospod, ali jaz . . . oprostite, stotnik,“ rekel je Vladimir, zarudevši do ušes, „tega jaz ne zmatram za plemenito.“

„Ehe! kako izbija šale!“ rekel je Kraut.

„Recite, kar hočete; jaz le mislim, da jaz ne morem jemati denarjev, če niso moji.“

„Sedaj vam razložim, mladenič,“ začel je bolj z resnim glasom podstotnik. „Če ste poveljnik bateriji, morate dobro gospodariti, da je vse v redu. V preskrbljenje vojakov se baterijski poveljnik ne meša, to je že od nekaj tako pri topničarjih. Če ste slab gospodar, vam ničesa ne ostane. Skrbeti morate prvič (in skrčil je jeden prst) za podkovanje kónj, drugič (skrčil je drug prst) za lekarno, tretjič za pisarno, četrtič je plačati petsto rubljev za konje-povodnike, to je četrtič, za oglje je tudi mnogo treba, potem je pa še skrbeti častnikom za obed. Če ste baterijski poveljnik, morate tudi primerno

zvečer dovršena. Govorili so: Vašaty, Bianchini, Masaryk, Plešer in Herold. Bianchini je v hrvaškem govoru našteval razloge, zakaj je podpisal mladočeški predlog, namreč zaradi slovenske vzajemnosti, in ker minister tudi v Dalmaciji tako ravna, da zasluži zatočbo; on noče vpeljati hrvaškega jezika v urade in dopušča, da drakonično konfiskujejo slovenske liste. Mladočehi so mu pritrjevali z bučnimi „dobro“-klicem.

Ko je nehal Herold govoriti, ploskale so z Mladočehi tudi galerije, kar je napravilo velik šunder in ropot; predsednik je dal vsled tega izprazniti galerije.

Potem je bilo glasovanje, pri katerem je bil vsprejet prestop na dnevni red z 239 proti 40 glasom.

Ob polušestih zvečer je predsednik sklenil sejo in prihodnjo sejo napovedal za jutri ob enajstih dopoldne.

Po deželni zborih.

XIII.

Češko.

Rekli smo, da bi bilo morda bolje, ko bi bil deželni zbor nadaljeval spravo; a to je bilo zopet nemogoče z ozirom na razdraženo javno mnenje. Sedaj je seveda treba, da podpremo svoje mnenje.

Vlada je deželnemu zboru predložila nov volilni red. Kakor stvar tudi ogledujemo, ta volilni red bi bil neugoden za Čehe. Z njim bi se bila zagotovila večina Čehom v dež. zboru. Pri sedanjih razmerah je večina precej odvisna od vlade. Nasprotna vlada s pritiskom more v skupini nefidejkomisnega veleposestva dobiti nemško večino in Nemci nakrat dobé večino v deželnem zboru.

Sedaj volijo na Češkem kmetke občine, mesta in industrijski kraji vkupe 67 nemških poslancev, 97 čeških. Fidejkomisno veleposestvo voli 16 čeških poslancev, 54 poslancev pa voli nefidejkomisno veleposestvo. V poslednjem pa Čehom ni pri sedanjem volilnem redu zagotovljena večina. V tej skupini voli precejšnje število nemških manjših grajščakov, ki jedva plačujejo toliko davka, da imajo v veleposestvu volilne pravice. Njih glasovi pa seveda štejejo. Tako se lahko pripeti, da Čehi v tej skupini ne dobé nobenega mandata, dasi veliko večino davka plačujejo baš češki konservativni veleposestniki. Od zmage v tej skupini je pa odvisna večina v deželnem zboru. Če Nemci zmagajo, pa imajo v zboru 122 glasov, Čehi pa le 117, če namreč izmed 5 virilnih glasov štiri prištejemo Čehom in jednega Nemcem. Večina bi sicer ne bila velika, ali Nemci znajo tudi neznatne večine dobro izkoristiti. Sicer pa tudi ni izključeno, da Nemci pridobé še kak drug mandat, ako pride njim prijazna vlada na krmilo.

Vlada je bila deželnemu zboru predložila predlog o premembah volilnega reda. Po tej predlogi bi se bilo nefidejkomisno veleposestvo razdelilo v pet volilnih skupin, v treh bi imeli Čehi, v dveh pa Nemci večino. Nefidejkomisno veleposestvo bi volilo 49 čeških in le 21 nemških poslancev.

živeti: treba vam je voza, kožuha, tega in drugega, tretjega in desetega. . . Pa kaj bi govoril."

"Ali glavna stvar je pa," vtaknil se je vmes stotnik, ki je dosedaj molčal, "da morate pomisliti, Vladimir Semenič, če človek služi dvajset let, sprva za dvesto, potem pa za tristo rubljev plače, da mu potem ni zameriti, če si privoščim na starost kós kruha."

"E, sedaj vidite!" izpregovoril je zopet podstotnik, "da ne smete prehitro soditi. Počakajte, da bode kaj skusili v službi."

Vladimiru je bilo težko in sramoval se je, da je tako nepremišljeno govoril. Mrmral je nekaj sam seboj in dalje poslušal, kako se je Džadenko z navadno gorečnostjo zopet začel prepirati in nasprotno dokazovati.

Spor se je pretrgal, ko je prišel podpolkovnikov sluga, ki jih je povabil k kosilu.

"Danes povej Apolonu Sergejeviču, da naj dá vina", rekel je Ornovicki stegujoč se. "Kaj bode skoparil; če ga ubijejo, pa bode vsa konec."

"Pa mu vi recite."

"Ne gre! Vi ste starši častnik: treba je v vsem reda." (Dalje sledi.)

Poleg tega bi se bilo število deželnozborskih poslancev kmetijskih občin in mest pomnožilo za 18, in sicer bi 12 teh okrajev bilo čeških in le eden nemški.

Po tem volilnem redu bi bilo v deželnem zboru 163 Čehov in le 92 Nemcev. Pomisliti pa moramo tudi, da bi se 108 mest in industrijskih krajev uvrstilo v mestno skupino, kateri so dosedaj volili s kmetijskimi občinami. Te kraje so bile nemške vlade vtaknile v skupino kmetijskih občin največ zaradi tega, ker so po večini prebivalstva češki, da torej niso mogli vplivati na izid volitev. Ko bi ti kraji volili z mesti, bi poleg novih mandatov Čehi utegnili še kakega drugega pridobiti, kar bi njih moč le povečalo.

Kdor trezno razmere presoja, bode priznal, da bi bilo za Čehe le dobro, ko bi se bil ta nov volilni red uveljavil. Spravna komisija bi torej bila bolj prav storila, da se je lotila posvetovanja o tej predlogi, nego da je vso spravo odložila. Nemci bi najbrž ne bili ugovarjali.

Prememba volilnega reda je gotovo toliko vredna, da bi se bila Nemcem lahko tudi dovolila osnova novega okrajnega sodišča v Teplicah, ker je itak ta okraj skoro čisto nemšk, v vsem okraju je le nekaj nad 100 Čehov. Še le ko bi Nemci bili zahtevali, da se uvedejo kurije s pravico ugovaranja deželnozborskim sklepom, morali bi se Čehi ustaviti. Pa tudi zastran kurij bi se bilo morda dalo z Nemci govoriti.

Letos pri budgetni debati Plener ni več naglašal tega, da bi kurije morale imeti pravico ugovaranja. Rekel je le, da jih levičarji v prvi vrsti le zaradi tega zahtevajo, da bi Nemci dobili v deželnem odboru svoja zastopnika in bi jim ne bilo treba vselej pri Čehih prositi milosti, da jih volijo. V tem oziru mi popolnoma pritrujemo Plenerju. Nemcev je že toliko v češki kraljevini, da jim gre zastop v deželnem odboru. Prijetno pa tudi ni biti v takih zadevah odvisen od milosti druge narodnosti. Sedaj res Čehi še radi pripuste Nemcem dve mesti v deželnem odboru, ali kdo vé, kako bode v bodoče. Mej Čehi napreduje radikalizem, kar se je pokazalo baš pri posvetovanju o napisih svetinj češke razstave. Če bi bili Nemci zadovoljni s tem, da se uvedejo narodne kurije brez pravice ugovaranja sklepom deželnega zbora in bi bili pripravljeni podpirati premembo volilnega reda, bili bi Čehi prav naredili, da bi se bili sporazumeli z Nemci in letos nadaljevali spravno delo.

Ko se je pa sedaj sprava pretrgala, imajo od tega največ dobička le Nemci. Razdelitev deželnega šolskega sveta in deželnega kulturnega sveta je le Nemcem v korist. Prememba volilnega reda, ki bi Čehom koristila, je pa ostala nerešena.

Ta stvar je največ obtičala zaradi mladočeškega rovanja. Jedva se je predloga predložila, že so se jeli Mladočehi izpodtikati nad njo. Po svojih listih so jeli trditi, da s tako premembo Čehi ne morejo biti zadovoljni, ker je Čehom odločenih pre malo mandatov. Deželnozborski volilni red se mora tako premeniti, da bodo Čehi brez veleposestnikov imeli večino, in uvede naj se občna volilna pravica. Mi ne bomo ugovarjali, da bi Čehom po številu ne šlo več mandatov. Toda vprašanje je, kako naj se taka prememba doseže? Kako naj se zanjo dobi potrebno dvotretjinsko večino? Taki premembi volilnega reda, kakor jo žele Mladočehi, bi ne ugovarjali le Nemci, temveč tudi veleposestniki, ki bi potem zgubili sedanji vpliv v deželnem zboru.

Brez Mladočehov se pa sedaj volilni red več ne more premeniti, ker brez njih ni potrebnih treh četrtin poslancev, ki morajo biti navzoči pri glasovanju o premembah volilnega reda. To so izpoznali tudi Staročehi in veleposestniki in zaradi tega neso silili, da se sprava nadaljuje. Staročehi bi tudi dali le Mladočehom povod za nove agitacije proti njim, ko bi ne bili odstopili od sprave. Prebivalstvo je pa sedaj še tako pod vplivom Mladočehov, da se mu pravi položaj ne da pojasniti. Zatorej je bil predlog veleposestnikov, da naj se sprava odloži, dokler se duhovi ne pomirijo, jako umesten. Prej ali slej morajo nevspehi narod pripeljati do prepričanja, da ga mladočeška politika vede le v pogubo. Tedaj se bode dala sprava nadaljevati, ako bodo Nemci hoteli se postaviti na stališče pravice in enakopravnosti ter odstopiti od nekaterih pretiranih zahtev.

Politični pregled.

V Ljubljani, 6. maja.

Notranje dežele.

Zatožba proti ministru. Sprva se je mislilo o mladočeškem predlogu, da se toži grof Schönborn, le na kratko razpravljati. Ko bi bil govoril od vsake strani jeden govornik, bi se bila debata zaključila. Grof Schönborn je pa v svojem govoru marsikaj omenil, kar ni ugajalo levici in zaradi tega je levica jela zahtevati, da se debata podaljša in se stvar bolj pojasni. Levičarjem ni prav, da se je zlasti grof Schönborn skliceval na prejšnje sklepe deželnega zbora in zatorej iz njegovega govora ni bilo prav jasno, ali se on drži stališča, da je dosti, če se deželni zbor le vpraša za mnenje, ko se snuje kako okrajno sodišče, naj že potem dobi odgovor ali pa ne, ali pa misli, da je treba sklepa deželnega zbora. Če se drži prvega stališča, razdelili bi se lahko okraji po narodnostih na Češkem, kakor želé levičarji, če se pa vlada drži drugega stališča, je pa to seveda nemogoče. Levičarji to želé izvedeti in bodo potem uravnali svoje daljše postopanje.

Ogersko. Katoliški listi opominjajo one poslance, ki so se pri volitvah zavezali, da se bodo potegovali za katoliške koristi, da to pokažejo že pri letošnji debati o budgetu naščnega ministerstva. Ti opomini pa seveda nekaterim vladnim pristajšem posebno ne ugajajo. Pri volitvah so delali vsakovrstne obljube, ali zdaj se pa ne upajo postaviti proti vladi in bi najrajši, da bi dane obljube vsi lepo pozabili. — Poslanec Iranyi je izjavil, da on še nadalje obdrži predsedstvo nezavisne stranke. Ta stranka je sklenila, v zbornici predlagati, da se vlada pozivlje, naj naredi konec zlorabam pri diferenčnih kupcijah na borzi. Ta stvar je brez dvombe velikega pomena, toda ni misliti, da bi ogerski minister mogel kaj storiti, ker se diferenčne kupcije pri sklepanju ne ločijo od drugih.

Vnanje države.

Bolgarija. Preiskava zaradi umora ministra Belčeva je končana. Zatoženi pridejo pred vojaško sodišče, ker se bodo sodili po zakonu proti roparjem. Obravnava bode baje še ta mesec in bode jako kratka.

Bolgarija in Rusija. Ruski listi pišejo, da se pogovoru mej bolgarskim zastopnikom v Carigradu in ruskim veleposlanikom prevelika važnost pripisuje. Nelidov se ni mogel več izogniti temu pogovoru, ker je Dimitrov opetovano zanj prosil in se po Carigradu širijo vesti, ki žalijo Rusijo. "Novoje Vremja" pravi, da je Nelidov rekel Dimitrovu, da ruska vlada sedanje bolgarske vlade ne prizna, naj Koburzan tudi sto let ostane v Bolgariji.

Rusija. Vlada je za setev kmetom žita sicer zadosti preskrbela, ali kmetovanje bode težko, ker manjka vprežne živine. Mnogo konj so morali prodati, ker ni bilo krme, več jih je pa tudi poginilo.

Nemčija in Rusija. Car pride dne 21. maja v Berlin. Za njegov prihod se že delajo priprave. Iz Berlina se pelje ruski vladar k zlati poroki danske kraljeve dvojice v Kodanj. Prihod carjev v Berlin bode vsekako znamenje, da odnošaji mej Nemčijo in Rusijo neso več tako hladni. Ta prihod seveda ne bode po godu Francozom in bode gotovo pomanjšal v Parizu navdušenje za Rusijo.

Francija. Vlada je zaukazala, da se pri železnicah za strojevodje, kurjače in sprevodnike smejo nastavljeni samo francoski državljani. — V Parizu je bil mnogo večji strah pred prvim majem, nego je bilo potrebno. Ta dan se mnogi neso na ulice upali, zato je bilo mesto videti jako zapuščeno. Gledališča so bila zvečer slabo obiskana, v nekaterih se niti igralo ni. Po ulicah ni bilo videti toliko vojakov, kakor lani, in tudi policija se ni dosti kazala. Baš to, da ni bilo videti izrednih naredb, je pa tudi na delavce pomirjevalno vplivalo in so se izogibali vsacih neredov.

Italija. Ministerski predsednik je v zbornici pojasnil, da je bila ministerska kriza nastala le zaradi finančnih vprašanj. Zbornica njegovih pojasnil ni bila posebno vesela, ker je napovedal povišanje nekaterih davkov. — V ministerstvu so pa baje že nova nasprotja in ne bode več dolgo, da bode nova ministerska kriza.

Švica. Švicarska vlada baje misli v ronski dolini zgraditi več utrdb, da bi v vojski s Francijo Nemci in Italijani preko Švice ne mogli si podati rok.

Izvirni dopisi.

Iz Podjunske doline na Koroškem, 3. maja. (Slovensko uradovanje.) Omenil sem že jedenkrat, da sta vrla narodna občinska zastopa v Šmihelu nad Pliberkom in Globasnici letos začela slovenski uradovati. Da sta s tem zadela pravo, kaže največ silni odpor, s kojim se naši nasprotniki brané slovenskega uradovanja. Tako je krajoi šolski svet v Globasnici dobil sledeči (nemški) odlok:

„Krajin. šolskemu svetu v Globasnici!

Zaradi tukajšnjemu uradu že večkrat doposlanih slovenskih poročil od strani tamošnjega krajnega šolskega sveta se taistemu vsled sklepa c. kr. okrajnega šolskega sveta od današnjega dne naznani, da se v bodoče slovenske vloge ne sprejemajo, — ker je uradni jezik koroškega deželnega šolskega sveta kakor vseh okrajnih šolskih svetov nemški.

C. kr. okrajni šolski svet v Velikoven, dne 5. aprila 1892. leta.

Predsednika, namestnik:

Helldorf I. r.

To je torej razlaga člena XIX. državnih osnovnih postav! — Boje se pa nasprotniki slovenskega uradovanja, kakor vrag križa. Slovenščini se priučiti so mnogi ali prezložni ali prestari in zato toliko tišči na svojo „blaženo“ nemščino ter jo skozi okna in vrata vsiljujejo slovenskemu ljudstvu!

Pa vrli krajni šolski svet v Globasnici tudi ne mara nekaterim velikovskim gospodom na ljubo zopet opustiti slovenskega uradovanja, in, ker dobro vé, da v Velikoven ni še sveta konec, napravil je takoj priziv do višje oblasti in je voljen iti do najvišje instance, dokler ne doseže svoje pravice. Slava zavednim slovenskim možem!

Res milo se pa človeku stori, ko vidi prizadevanje priprostitih a zavednih slovenskih kmetov za pravice slovenščine in jej primerja nebržnost in malomarnost, s katero mnogi „narodni (recte narodni) krogi“ in „beli“ Ljubljani delajo tlako nemščini! Pač, kmalu jih bodo prekosili priprosti koroški seljaki z narodno svojo zavestjo in odločnostjo!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 6. maja.

(Dolenjski železnici.) Predvčeraj se je ustanovila delniška družba „Dolenjski železnici“. Družbena glavica znaša 31.000 glavninskih delnic po 100 gl. v znesku 3.1 milijona gl.; od teh jih morajo 6000 v nominalni vrednosti 600.000 gl. vplačati interesente, ostalih 25.000 komadov v znesku 2½ milijona, katere pozneje prevzame državna uprava, pa morata vplačati koncesionarja. Družba sme tudi izdati 4 odstotne prioritetne obligacije do zneska 7 milijonov. Upravnih svetovalec je 10. Od družbe so izvoljeni knez K. Auersperg, baron Schweigel in Karol Luckmann, od trgovinskega ministra sta imenovana dr. Fr. Liharzik in prof. Fr. Šuklje, deželni odbor zastopata ces. svetnik Murnik in dr. Schaffer, krajsko branilnik dr. Jos. Suppan in O. Bamberg, trboveljsko rudniško družbo dr. E. Reif. V Revizijski odsek so izvoljeni A. Samassa, And. Schuster in dr. Jos. Springer, kot namestnika Fran. vitez Langer in dr. F. Radesch. Za zgradbo proge Ljubljana-Kočevje je vloženih že 11 ponudb.

(Amerika.) Iz Planine se nam piše: Jeseni l. 1890 je kakih 30 Planincev, mož in fantov odpotovalo v Brazilijo, iskat si boljšega kruha in zasluzka, kakor ga nudi domača zemlja. Med izseljenci je bil dimnikar Kolár z ženo in jedno hčerko in grajski kočijaž Tomažič z ženo in peterimi otroci. Poslednji je zgubil v Ameriki ženo in tri otroke. Dimnikar je baje dobil dobro službo pri nekem gasilnem društvu. Kako se drugim godi v novem svetu, ni znano, toda prav izvrstno ne, kakor pripovedujeta brata Petkovska, ki sta se o Veliki noči vrnila domov. Jednemu izmed nju je šlo še precej dobro. Stopil je k nekemu krojaškemu mojstru kot pomočnik v službo, pozneje pa celo začel krojačiti na svojo roko v mestu Campinas. Dela mu ni manjkalo in zaslužil bi bil lepo svotico, ko bi se ne bila zatepla v mesto „rumena mrzlica“ (febre amarela). To bolezen so pred 20 leti zatrosile tuje ladje in od tistihmal ta nadloga razsaja zlasti ob primorskih krajih Brazilije, glavni sedež ima v Rio de Janeiro. Precej ko je začela ta bolezen v Campinas ljudi pobirati, je gospoda šla iz mesta na deželo, kjer imajo bogatini svoje tako znane „plantaže“. Naš krojač bi bil moral sedaj preseliti se v kako drugo mesto, iskati zasluzka, toda namestu tega jo je rajši s svojim bratom popihal čez morje proti domu. — Vožnja čez morje je trajala 30 dnij; v Genovi sta stopila na suho. — Sicer jima v Braziliji ni bilo ravno krivice. Zasluži se mnogo, pa tudi veliko potroši za hrano in obleko. Meso, riž in fižol so jedli dan za dnem; — vina si seveda niso smeli privoščiti, ker je silno drago. — Cerkve so velike in krasne, čudno

pa se je zdelo našim Kranjcem, da gre Amerikaneec tudi v cerkev oborožen, bodalo, ki mu baje „fak“ pravijo, ob boku. Pravice je tam malo in največji hudodelci ostanejo brez kazni. Brazilija je silno velika in bogata država; pokriva polovico južne Amerike; ima največjo reko našega planeta, ki vali v jedni sekundi 100.000 kub. metrov vode naprej, veličastni Amazónas — ter hrani v sebi mnogo dragocenih rud in kamenov. Demanti po 10—15 karatov niso redki, največji doslej najdeni demant „Estrella do Sul“ (južna zvezda) tehtal 125 karatov. Vendar pa je Brazilija po svojem značaju v prvi vrsti dežela kmetijstva in izvažala silno veliko žita, kave, riža in bombaža. Živinoreja je na zelo visoki stopinji. Pitane volé pobijajo v posebnih klavnica — Xarqueada imenovanih — mesó nasoló, na zraku posuše in razpošiljajo na vse kraje. Največje take klavnice so v mestu Pelotas. Leta 1860 so tam zaklali 235.125 goved. Rojeni beli Brazilijanec se ne loti rednega dela. Delo se mu zdi poniževalno; on le kupčuje. Rokodelci in težaki so le zamorci in tuji naseljenci. Ravno zaradi tega tuje delo vsak dan lahko dobijo. Naj povem še to, kar ni vsakemu znano, da ime Brazilija izvira od vsakemu znane rudeče „pražiljke“ (caesalpinia ectinata), s katero barvamo „piruhe“. Francozki mornarji so jo že v 16. veku pod imenom „brazilski les“ vpeljali v Evropo, kjer jo sedaj pozna vsak otrok. Vkljub temu da naša dva Planince v Braziliji nista ravno stradala, ju je vendar želja po domovini gnala nazaj. „Boljše doma trikrat kislo zelje, kakor tam meso“ — pravita. Na belo nedeljo se zopet odpotovali od nas dva moža in jeden fant v severno Ameriko z večjo družbo Rákovcev. Pravijo, da je tam zgoraj boljše, kot v Braziliji. Bog jim daj srečno pot, trdno zdravje in obilo zasluzka, čez nekoliko let pa srečno povrnitev s tisoči dolarjev!

(Iz Celovca) se nam piše: Isti večer, ko se je v prostorih tukajšnjega „Sandwirth-ovega“ hotela vršila ob mnogobrojni udeležbi slovenska slavnostna beseda, zbrali so se v „Kärntnerhof-u“ celovski nemški „schulvereinovi“. Pa, kakor jadicujejo „Fr. St.“, bila je udeležba jako slaba, akopram so se skupno zbrali udje moške in ženske podružnice. Zató je načelnik podružnice dr. Luggin britko tožil nad nebržnostjo nemških Celovčanov nasproti „schulvereinu“, in jo primerjal „nasprotni prizadevnosti, ki je za ta večer iz vseh delov dežele sklicala zastopnike Slovencev v Celovec; zato se mora, žal, priznati, da se Nemei za svojo stvar bojujejo z nezadostno odločnostjo“. Govornik je dalje konstatoval, da zanimanje za društvo vedno bolj pojema, „dasiravno se od južne strani borba pod krinko miru vedno nadaljuje in to Nemei mirno dopuščajo“. — Moška podružnica šteje 245 udov, ženska 201. Dohodkov je imela moška 480 gl. 23 kr.; od tega se je osrednjemu odboru poslalo 446 gl. 53 kr. — Sploh je v tukajšnjih „liberalnih“ listih hudo jadicovanje, da navdušenje Nemcev za nemški „schulverein“ čim dalje bolj pojema in da vse društvo gré že rakovo pot!

(Družba sv. Mohorja.) Omenili smo že zadnjič obravnavo celovškega mestnega zbora o prošnji sl. odbora družbe sv. Mohorja glede zidanja družbine hiše. Pri dotični debati v mestni sobi je dr. Mitteregger obžaloval, „da je mestni zbor nasproti „slovensko-klerikalni“ stranki vedno tako postrežljiv (!), dočim se je delalo „nemško-klerikalni“ tiskarni toliko zaprek“. Je-li g. doktorju narekovalo posebno prijateljstvo do nemških „klerikalcev“, ali je samo hotel jo „zasoliti“ Slovincem, — o tem molči poročilo. — Družbi se dá brezplačno okoli 100 štirjaskih sežnjev (ne „metro“, kakor se je zadnjič po zmoti poročalo) proti temu, da ona na svoje troške in natanko po načrtih mestnega inženerja preloži kanal, kateri vodi pod prostorom, na katerom se ima zidati družbina hiša.

(Nesreči.) Piše se nam: V Trbovljah se je dne 3. maja ustrelil rudniški paznik Jože Gantnar. Nesrečnej pa se je slabo zadel ter zdaj prenaša nasledke svojega nespametnega početja v domači rudniški bolnišnici. Vzrok bil je baje neka denunciacija, za kakoršne ima tamošnji gospod ravnatelj Terpotec posebno poslušno uho. — Dué 10. sušca pa se je v Trbovljah usul neki rov, ko sta tesarska popravila izvrševala dva rudniška delavca. Enega je na pol podsulo in so ga kmalu rešili. Drugemu pa je popolnoma zaprlo pot na svetlo. V tej strašni tmini je prebil 10 ur; potem se le so ga mogli rešiti. Zdaj pa je ubožček na smrt bolan vsled strahu in slabega zraka.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Trbovlje in okolico) bode imela v nedeljo 15. maja svoje prvo redno letno zborovanje v gostilni g. Antona Volaška v Trbovljah s sledečim vspešnim: 1. Pozdrav predsednikov; 2. poročilo tajnikov; 3. poročilo blagajnikov; 4. volitev novega odbora; 5. volitev zastopnika h glavni skupščini. Začetek ob tretji uri popoldne. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Nezgode.) Iz ravnokar objavljenega izvestja obrtnih nadzornikov posnemljemo, da se je v nadziralnem okraju obrt. nadzornika dr. Val. Pogachnika, kateri obseza srednje in spodnje Štirsko ter Kranjsko, pripetilo v minoletem letu 473 nezdob pri obrtnih podjetjih. Poročilo dalje omenja, da je bila komaj četrtna istinitih nezdob naznanjena obrtnemu nadzorniku.

(„Danes meni — jutri meni!“) Celjska „Deutsche Wacht“ je bila v sredo zaplenjena radi članka o ministerskem odloku zastran slovenskega uradovanja v celjskem mestnem zastopu.

Narodno gospodarstvo.

Znamenita kovina.

(Konec.)

V kateri razmeri je mešati kovine, da se dobi aluminijev bron, pogodijo tovarne prav lahko, ker se aluminij izredno hitro topi in steče redno iz topilnice, a naredi, da tudi baker, železo in med prav hitro steče, ako so mešani z aluminijem.

Vporaba aluminijevega bronu se posebno priporoča za strojske dele najrazličnejših vrst, recimo: gonilne droge in kolesa, zaklopnice, sesalke, parne in sapne kotle, cevi in žičnate vrvi, katere so baje mnogo boljše nego od jeklenega dratu. Tudi so se že izdelali vijaki, okovi in celi deli za ladje od aluminijevega bronu, ker ga morska voda menj razjeda nego drugi bron ter vse kovinske zmesi. Verjetno je, da se bodo cele ladje izdelovale iz aluminijevega bronu, katere bodo dobile samo jekleno ali bakreno oklopje. Ker je aluminij znatno lažji od železa ali bakra, tedaj je misel opravičena, da bodo ladje z istimi stroji, ki jih imajo sedanji jekleni parobrodi, mnogo hitreje plovile.

Tudi strelno orožje, topovi in puškine cevi bodo brž ko ne v bodočnosti izdelovali iz aluminijevega bronu. Tako orožje ni rji podvrženo, ne obrabi se tako naglo kakor jekleni topovi, 3¼krat lažji ter se tudi tako silno ne ogreje pri naglem streljanju, ker aluminijev bron izredno množino toplote v se sprejme.

Ako bakru 7 odstotkov aluminija primešamo, dobimo zlatorumen bron, ki je kaj ugoden za umetno obrtne izdelke: skledice, kipe, gumba, verižice itd.

Jednako ugodni vspehi so se dosegli z aluminijevo medjo, ki je baje danes najcenejša kovina poznata v tehniki, umeje se, da je za druge namene rabljiva nego aluminijev bron.

Našlo se je, da se med od aluminija rja nikdar ne prime. V rudeči žarici se tako zmešča, da se more skovati, utisniti in zvajati v vsako obliko. Ohlajena kovina se strdi kakor najtrši fosforov bron ter postane tako trdna, kakor najboljša lito jeklo. Ako jemljemo v poštev še lehkoto aluminijeve med in razmerno nizko ceno, tedaj moremo trditi, da se je našla snov, ki odgovarja skoro idealu, kateri so imeli pred pol stoletjem o čistem aluminiju, čigar porabnost v tehniki bode ostala vender-le omejena.

Vse kaže, da bode to „srebro iz ila“, kakor so je na Francoskem začetkom nekoliko pretirano imenovali, dobilo večjo veljavo od zlata in bode praktičnejše nego železo, tako da je smemo imenovati „kovino bodočnosti“, kajti njega vporaba bode z vsakim dnem nove izume prouzročevala.

Komaj dobrega pol leta je tega, kar je nova kovina v večji meri prišla na tržišče, a reči se sme, da je ves svet dobila v svojo oblast. Prihodnja leta nas bodo izdelki aluminijeve industrije najprijetnejše in velikansko iznenadili in morda se bode koncem tega stoletja pokazalo, da bode poleg napredka, ki je bil storjen na polji elektrotehnike, največja veljava pripadala tehniki zaradi iznajdbe aluminija in njegovih zmesi.

Telegrami.

Dunaj, 5. maja. Poroča se, da se je grof Herbert Bismarck, starejši sin bivšega nemškega kancelarja, te dni na Reki zaročil z grofico Marjeto Hoyos, hčerjo solastnika reške tovarne za torpede grofa Jurija Hoyosa.

Dunaj, 6. maja. Shod zaupnikov fijkarskih voznikov z jednovprežnimi vozovi je sklenil, da začne strajk dne 6. maja ob polnoči.

Rim, 6. maja. Ministerski svet je sklenil, da ministerstvo dá ostavko. Kriza bode težavna, kakor je pričakovati.

Litih, 5. maja. Policija je zaprla dva anarhista. Danes so zasačili zopet tri osebe.

Umrli so:

2. maja. Terezija Bevc, gostija, 69 let, sv. Petra cesta 8, plućni emphysem.

V bolnišnici:

2. maja. Martin Merzlikar, dninar, 40 let, jetika.

Tu je:

3. maja.

Pri **Maliču**: Winkler, stavbeni tehnik; Rada, železniskega uradnika soproga, s sinom; Robitschek, Beer, Benedek, trgovci; Schiek, potovalec, z Dunaja. — Gospa Petsche iz Starega Trga. — Leber, poročnik, iz Gorice. — Mamer, polkovnik, s soprogo in hčerjo, iz Bleda. — Čop iz Celja. — Mauerhofer iz Pristave. — Vitez Regnard, dvorni svetovalec v pok, iz Trsta. — Pibernik, trgovec, iz Suhora. — Barth, trgovec, iz Stuttgarta. — Klempler, trgovec, iz Praga.

Pri **Juznem kolodvoru**: Samson, računski svetnik, s soprogo, iz Zadra. — Zunder, trgovski pomočnik, od Sv. Martina.

4. maja.

Pri **Maliču**: Epstein; Jantsch, višji finančni svetnik; Kurz, potovalec; Lehr, Reiner, Hahn, Hilf, Ritschel, Popper, Gidion, Siroek, Illek, Schlesinger, Bettelheim, Rukelj, Handl, Elsner, trgovci, z Dunaja. — Hussl iz Brna. — Lukanovic, dijak; Carabalić in Cirkarić, iz Grada. — Braune, stotnik, iz Kočevja. — pl. Pran s soprogo iz Monakovega. — Krall iz Trsta.

Pri **Juznem kolodvoru**: Minatti iz Trente. — Abram, trgovec, iz Trsta. — Špent iz Lesec. — Marija in Katarina Sujec, iz Zagreba. — Knaus, akademik, iz Št. Ruprta.

Pri **bavarskem dvoru**: Hribar iz Vipave. — Vraneševic iz Karlovca. — Cairai iz Rovinja.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Velikost	Vreme	Mokrost
opazovanja	razmera v am.	toplomera po Celsiusu			na 24 ur v noč.
7. u. jut.	728.5	9.0	sl. jzap.	oblačno	12.70
8. u. pop.	727.5	15.8	"	"	dež
9. u. zveč.	727.8	10.2	"	"	

Srednja temperatura 11.7°, za 0.2° pod normalom

Po paragrafu 19. tisk. zakona prosim Vas, da sprejmete naslednji popravek.

Pozor!

Ni res, da bi podpisani pri ljubljanskih gg. obrtnikih in trgovcih za neko tukajšnjo tiskarno nabiral naročil tiskovin;

res je, da je podpisani nabiral za tri tukajšnje tiskarne naročila;

ni res, da bi podpisani, ako bi se mu primerno in ugodno zdelo, zatrjeval, da nabira za „Katoliško tiskarno“;

res je, da je bil podpisani v službi v „Katoliški tiskarni“ ter za to nabiral naročila, kar lahko pred sodnijo dokaže. Od leta 1890 pa ni več v službi iste;

ni res, da bi podpisani ravnal nesolidno, da bi s tem škodoval tiskarskemu obrtu, ker cene določi poslovodja;

res pa je končno, da ima baš od „Katoliške tiskarne“ po sl. magistratu potrjeno spričalo, v katerem je popolno priznано njegovo službovanje v isti.

Emil Pirnat.

V Ljubljani, 4. maja.

Dostavek upravnitva: Znani § 19. tisk. zak., s katerim sleherni skuša opravičevati svoje ravnanje, komur se ljubi, sili nas, da priobčimo predstojajoči popravek. Konstatujemo pa, da nismo nikakega imena navajali v dotičnem inseratu priobčenem v sobotni številki „Slovenca“ z dne 30. pr. m.; a navzlic temu se je čutil podpisane poprava prizadetim — je-li to slaba vest, kalli?

Takoj v prvem „ni res“ zanikava dotičnik drugo svojo točko, v kateri potrjuje, da ponuja tiskarnam svoje delovanje. Kar se tiče tretje točke, je pa istina, da je več naročnikov izročilo **E. P.** v izvršitev tiskovine, ker so menili, da jih izvrši „Katoliška Tiskarna“; nekateri so celo vrnili tiskarni, kateri **E. P.** „naklanja“ nabrana naročila, že izvršene tiskovine. Kakova sredstva ja vporabljal sem in tja **E. P.** pri nabiranju naročil, svedoči sledeči dogodek: Pri tukajšnjem trgovcu V. P. moledoval je radi naročil, ter zatrjeval, da izvrši (?), ker sedaj (pred velik. prazniki) v tiskarni (kateri?) ni mnogo dela, pri večjih naročilih dotična dela za 3 gld. oeneje, nego sicer. Ali ga je dotični poslovodja — na kojega se sklicuje **E. P.** — pooblastil tako govoriti, ne vemo, dvomimo pa vsekako. Ta dogodek menda vendar drastično osvetljuje oškodovanje tiskarskega obrta. — Istina je, da je svoje dni vsled lastnega moledovanja nabiral **E. P.** za neko knjižico inserate, katerih čisti dohodek se je naklonil eminentno važni zadevi, ob enem pa brez bodisi kateregakoli pooblaščenja iskal tudi naročil na tiskovine, katere deloma je „naklonil“ v izvršitev „Katol. Tiskarni“. Vspeh bil je — no, najbolje **E. P.** vé, kakošen. Istina je tudi, da je **E. P.** izmoledoval od upravitelja „Katol. Tiskarne“ spričevalo s pretvezo, da je nujno potrebuje v pridobitev trajne službe pri železnici. Le sočutje nagnilo je upravitelja, da je res napisal in mu vročil spričevalo, katero mu ni dosta koristilo — službo na železnici je **E. P.** pač dobil — a kako „trajna“ je bila, sam najbolje vé. Sedaj pa, kadar se mu zdi umestno, zlorablja dotični dokument. Faktično služboval pa, hvala Bogu, **E. P.** v „Katol. Tiskarni“, pač pa preje še v neke drugi tiskarni, katere poslovodja se ga je kmalu odkrižal. Toliko v pojasnilo.

Družba sv. Cirila in Metoda

je prejela od 1. marca do 30. aprila t. l.

I. od podružnic:

Ponikve na Štajerskem	23 gld.	— kr.
Ženska podružnica v Ormožu	100	—
Pivka	63	—
Cirkno na Goriškem	35	—
Kostanjevica	11	—
Št. Jurij na Štajerskem	41	22
Selica	21	25
Moška goriška	37	—

II. Od darovateljev:

Kmetška posojilnica na Vrhniki	20	—
Posojilnica v Kamniku	5	—
Posojilnica v Postojini	10	—
Posojilnica v Ormožu	15	—
Posojilnica v Celovcu	5	—
Posojilnica v Vitanju	10	—
Posojilnica v Ormožju	10	—
Posojilnica v Gorenjem Gradu	5	—
Posojilnica v Smihelju na Koroškem	5	—
Posojilnica v Črnuem	5	—
Bralno društvo v Nabrežini	2	20
Brezimenik	5	—
V Tolminu nabrano	3	60
Od Mohorjanov v Kopru	1	40
Volilo Marije Hribarjeve	4	50
Gosp. Rebek izgubljeno stavo	1	—
Iz Gornjega Grada pri igri	3	—
Mlad Čeh nabral v hotelu Metropole v Ljubljani	28	32
Delavsko bralno društvo v Idriji	5	26
V veseli družbi nabral g. Pezdevšek	2	60
Podpora ljubljanskega mesta	250	—
Gosp. M. Kokalj	—	50
Goriški bogoslovci za pirhe	100	—
C. g. Zalokar, duhovnik v Ameriki	333	—

V Ljubljani, 30. aprila 1892.

T. Zupan,
prvomestnik.

Dr. J. Vošnjak,
blagajnik

Jelenov zob

v srebru 75 kr., z gamsom gld. 1.25.

Absoluten vspeh.

6-2 Zaspanje izključeno!

Cena gld. 2.25, s koledrom gld. 3.05.

Po noči sveteč cifernik

70 kr. več, ravno tak koledarski budilnik, s ponoči svetečo cifernico, z miznim zvonom, montiran, gld. 4.75, primakovost gld. 5.75.

Novost, štirioglaste ka-

setne oblike, z

niklastim okovom, pozlačena,

bogato eizelirana skoro 28 cm

visoka ura z budilom, z bitjem

1/4 in 1/2 ure, cena gld. 9.—,

brez bitja gld. 5.—. Ura s

kukovicom, biže 1/4 in 1/2 ure,

cena gld. 7.—, v umetno iz-

delani omariči gld. 9.—, s ku-

kovico, prepelico in repetiranjem, bogato izrezana gld. 18.50.

Kovinska trpežna ura za gospode, odprta, mas-

ivni okrov iz nov. srebra gl. 5.50, z dvojnim okrovom gl. 7.50

EMIL MAYER,

161 Dunaj, I., Deutschmeisterplatz 4. 10-8

Vse proti dveletnemu jamstvu, tovarniški ceniki zastoj.

DR. JOSIP SERNEC,

odvetnik v Celju,

naznanja, da je **preselil** svojo pisarno iz J. Humerjeve hiše v **hišo Celjske posojilnice** poprej Reiterjevo hišo v Ljubljanski ulici št. 1. 236 3-2

Lepa mladinska knjižica.

POMLADNI GLASI
posvečeni slovenski mladini.

II. zvezek.

Uredil **Anton Medved.** — Založil **Cirilski.**

Tiskala „Katol. Tiskarna“.

Knjižica obseza 100 strani in je zaradi lepe oblike in mikavne vsebine zelo primerno darilo mladini ob praznikih, godovih, koncem šolskega leta in ob podobnih prilikah. Prodaje se v „Katoliški Bukvarni“ mehko vezan izved po 20 kr., lično vezan po 30 kr. Pismena naročila sprejema tudi Anton Medved v ljubljanskem semenišču. — I. zvezek je še nekaj izvodov ravno tam in po isti ceni na prodaj

Dunajska borza.

Dne 6. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld.	30 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	94	85
Zlata renta 4%, davka prosta	110	95
Papirna renta 5%, davka prosta	101	10
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	993	—
Kreditne akcije, 160 gld.	319	50
London, 10 funtov stri.	119	70
Napoleonodor (20 fr.)	9	50
Cesarski cekini	5	64
Nemških mark 100	58	57 1/2

Dne 5. maja.

Ogerska zlata renta 4%	109 gld.	45 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100	65
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140	50
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	141	40
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	184	50
Zastavna pisma avstr. ocr. zem. kred. banke 4%	96	25
Zastavna pisma	100	50
Kreditne srečke, 100 gld.	187	75
St. Genois srečke, 40 gld.	62	—

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld.	— kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18	50
Rudolfove srečke, 10 gld.	22	—
Salmove srečke, 40 gld.	63	—
Windischgraezove srečke, 20 gld.	—	—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149	75
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2875	—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	87	25
Papirni rubelj	1	26 1/2
Laških lir 100	45	—

MERCUR

menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile št. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavne priporočamo:

4% galske propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Promese za žrebanje dne 14. maja!

Ogerske srečke, cele gld. 4 in 50 kr. polovične „2 1/4“ kolek.

Glavni dobiček 120.000 gld. av. velj.

Ogerske hipotečne srečke

à gld. 1 1/2 in 50 kr. kolek.

Glavni dobiček 50.000 gld. av. velj.